Evropski parlament
2024-2029

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

2026/2070(INI)

2.7.2026

OSNUTEK MNENJA

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o spodbujanju spretnosti v Uniji – možnosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje v času prehoda
(2026/2070(INI))

Pripravljavka mnenja: Lina Gálvez

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za pravice žensk in enakost spolov predlaga Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojnemu odboru naslednje :

Predlog spremembe 1

Predlog resolucije
Odstavek 1

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
1. poudarja pomen poklicnega izobraževanja in usposabljanja za gospodarsko blaginjo in konkurenčnost EU; poudarja, kako pomembno je spodbujati in priznavati vrednost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi povečali njegovo privlačnost kot ***kakovostno pot*** do zaposlitve; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bosta v prihodnji strategiji za poklicno izobraževanje in usposabljanje obravnavani kakovost in ustreznost učnih načrtov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, v povezavi z boljšo promocijo programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri učečih se, delodajalcih in širši javnosti;	1. poudarja pomen poklicnega izobraževanja in usposabljanja za gospodarsko blaginjo in konkurenčnost EU; poudarja, kako pomembno je spodbujati in priznavati vrednost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi povečali njegovo privlačnost kot ***kakovostne poti*** do zaposlitve; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bosta v prihodnji strategiji za poklicno izobraževanje in usposabljanje obravnavani kakovost in ustreznost učnih načrtov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, v povezavi z boljšo promocijo programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri učečih se, delodajalcih in širši javnosti; ***ugotavlja še, da je treba v prihodnjem okviru poleg zaposljivosti, konkurenčnosti in vseživljenjskega učenja kot temeljna cilja poklicnega izobraževanja in usposabljanja izrecno priznati enakost spolov in krepitev vloge žensk; poudarja, da bi tako morale vse države članice načelo enakosti spolov vključiti v oblikovanje, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja; ugotavlja, da bi morali programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja postati osrednji instrument boja proti spolnim stereotipom, tako da bi nudili karierno orientacijo, hkrati pa vse bolj spodbujali dekleta k razmišljanju o tehničnih poklicih, fante pa, naj se odločijo za poklice, povezane z oskrbo, da bi obenem zmanjšali poklicno segregacijo;***

Or. en

Predlog spremembe 2

Predlog resolucije
Odstavek 2

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
2. poudarja, da bi bilo treba poklicno izobraževanje in usposabljanje obravnavati kot orodje, s katerim se lahko podpre osebni razvoj dijakov in delavcev ter odpravi pomanjkanje na trgu dela, s čimer prispeva h konkurenčnosti EU in podpira inovacije v strateških sektorjih;	2. poudarja, da bi bilo treba poklicno izobraževanje in usposabljanje obravnavati kot orodje, s katerim se lahko podpre osebni razvoj dijakov in delavcev ter odpravi pomanjkanje na trgu dela, s čimer prispeva h konkurenčnosti EU in podpira inovacije v strateških sektorjih; ***zlasti opozarja, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje, ker nudi praktične poti do zaposlitve, ključni instrument ne le za mlade, ki vstopajo na trg dela, temveč tudi za odrasle, ki se želijo na svoji poklicni poti izpopolniti ali preusposobiti, zlasti za ženske, za katere je stopnja udeležbe na trgu dela še vedno nižja ter prejemajo nižje plače, večkrat prekinejo zaposlitev zaradi otroškega varstva ali drugih obveznosti oskrbe ali diskriminacije pri poklicnem napredovanju ali nepoštenega plačila;***

Or. en

Predlog spremembe 3

Predlog resolucije
Odstavek 3

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
3. poudarja, da je treba poskrbeti, da bodo dijaki in diplomanti poklicnega izobraževanja in usposabljanja vedeli, da so njihove kvalifikacije in poklici enako cenjeni kot akademska izobrazba, da se zagotovita socialna kohezija in vključenost;	3. poudarja, da je treba poskrbeti, da bodo dijaki in diplomanti poklicnega izobraževanja in usposabljanja vedeli, da so njihove kvalifikacije in poklici enako cenjeni kot akademska izobrazba, da se zagotovita socialna kohezija in vključenost***, zlasti za ženske v ranljivem položaju in tiste, ki trpijo zaradi presečne***

diskriminacije, kot so migrantke, begunke, matere samohranilke, ženske, ki so diskriminirane zaradi svoje spolne usmerjenosti ali spolnega izraza, podeželsko prebivalstvo, invalidke in dolgotrajno brezposelne ženske, da bi spodbujali enake možnosti in jim omogočili polno udeležbo v gospodarskem, družbenem in političnem življenju;

Or. en

Predlog spremembe 4

Predlog resolucije
Odstavek 4 a (novo)

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
	4a. poziva Komisijo, naj spodbuja uporabo ključnih ukrepov, med drugim obvezno oceno učinka novih politik poklicnega izobraževanja in usposabljanja na enakost spolov, pripravo proračuna, ki upošteva vidik spola, da se zagotovi ustrezno financiranje pobud za enakost, ter zbiranje in objavo podatkov, razčlenjenih po spolu, o vpisu, dokončanju, vajeništvu, končni zaposlitvi, plačah in poklicnem napredovanju, da bi zagotovila in preverila skladnosti z zahtevami glede enakosti spolov;

Or. en

Predlog spremembe 5

Predlog resolucije
Odstavek 5

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
5. poziva države članice in institucije EU, naj dijake in diplomante poklicnega izobraževanja in usposabljanja vključijo v	5. poziva države članice in institucije EU, naj dijake in diplomante poklicnega izobraževanja in usposabljanja vključijo v

vse ravni oblikovanja politik, da se zagotovi enaka udeležba, ter naj ponudijo pripravništva za udeležence poklicnega izobraževanja in usposabljanja;	vse ravni oblikovanja politik, da se zagotovi enaka udeležba, ter naj ponudijo pripravništva za udeležence poklicnega izobraževanja in usposabljanja***, s čimer bi deklicam zagotovili enake možnosti za vpis v poklicne programe v vseh sektorjih, tudi v panogah, v katerih tradicionalno prevladujejo moški; ugotavlja, da nekateri sektorji še naprej zaposlijo bistveno manj vajenk, kar omejuje možnosti za pridobitev praktičnih izkušenj in poklicno napredovanje; poudarja, da je treba obravnavati ugotovitve raziskav, ki dosledno kažejo, da lahko premajhna zastopanost žensk v nekaterih panogah zmanjša zaupanje deklic v te poklice***;

Or. en

Predlog spremembe 6

Predlog resolucije
Odstavek 8

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
8. poziva Komisijo, naj s specifičnimi priporočili za države v okviru evropskega semestra in namensko dodelitvijo sredstev EU podpre države članice pri zadostnem vlaganju v poklicno izobraževanje in usposabljanje; želi spomniti, da so bile v okviru Sklada za pravični prehod izvedene uspešne naložbe v lokalna gospodarstva, in sicer s kombinacijo sredstev za spretnosti ter sredstev za mala in srednja podjetja, ter priporoča, naj se temu zgledu sledi v načrtih držav članic za nacionalna in regionalna partnerstva, da bi spodbudili poklicno izobraževanje in usposabljanje;	8. poziva Komisijo, naj s specifičnimi priporočili za države v okviru evropskega semestra in namensko dodelitvijo sredstev EU podpre države članice pri zadostnem vlaganju v poklicno izobraževanje in usposabljanje; želi spomniti, da so bile v okviru Sklada za pravični prehod izvedene uspešne naložbe v lokalna gospodarstva, in sicer s kombinacijo sredstev za spretnosti ter sredstev za mala in srednja podjetja, ter priporoča, naj se temu zgledu sledi v načrtih držav članic za nacionalna in regionalna partnerstva, da bi spodbudili poklicno izobraževanje in usposabljanje; ***poudarja, kako pomembno je povečati udeležbo žensk v poklicih, za katere so potrebne kvalifikacije, ker to povečuje delovno silo in prispeva k reševanju demografskih izzivov, povezanih s staranjem evropskega prebivalstva;***

Or. en

Predlog spremembe 7

Predlog resolucije
Odstavek 9

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
9. podpira partnerstva na ravni EU in nacionalni ravni med delodajalci ter izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi izboljšali ustreznost in kakovost učnih načrtov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju; poziva k povezovanju izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja z regionalnimi industrijskimi in tehnološkimi grozdi;	9. podpira partnerstva na ravni EU in nacionalni ravni med delodajalci ter izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi izboljšali ustreznost in kakovost učnih načrtov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju; poziva k povezovanju izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja z regionalnimi industrijskimi in tehnološkimi grozdi***, pri čemer naj bo poseben poudarek na podpiranju ženskega podjetništva, da bi ženskam omogočili ustanavljanje podjetij, zlasti na področju digitalnih storitev, ustvarjalnih industrij in trajnostnih sektorjev***;

Or. en

Predlog spremembe 8

Predlog resolucije
Odstavek 10

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
10. poziva k širšemu vključevanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja v obstoječe politike in programe EU; spodbuja boljše vključevanje organov s področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja v oblikovanje inovacijskih politik, da bi se izboljšala razširjanje in uporaba inovativnih rešitev v vseh sektorjih; vztraja, da je treba podpreti naložbe v spretnosti v strateških sektorjih v okviru sklopov politike predlaganega Evropskega sklada za konkurenčnost;	10. poziva k širšemu vključevanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja v obstoječe politike in programe EU; spodbuja boljše vključevanje organov s področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja v oblikovanje inovacijskih politik, da bi se izboljšala razširjanje in uporaba inovativnih rešitev v vseh sektorjih; vztraja, da je treba podpreti naložbe v spretnosti v strateških sektorjih v okviru sklopov politike predlaganega Evropskega sklada za konkurenčnost; ***vztraja, da je treba programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja uporabiti za zmanjšanje pomanjkanja spretnosti v***

Evropi, zlasti v sektorjih, kot so zdravstvo, informacijska in komunikacijska tehnologija, inženirstvo, zelene tehnologije in gradbeništvo, in sicer s spodbujanjem večjega števila žensk k vstopu na ta področja prek poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki povečuje razpoložljivi nabor talentov; poudarja, da je treba sprejeti spolno transformativen pristop, s katerim bi dejavno odstranjevali strukturne ovire za ženske in dekleta v celotnem poklicnem izobraževanju, vajeništvu in zaposlovanju;

Or. en

Predlog spremembe 9

Predlog resolucije
Odstavek 11

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
11. poudarja, da se je zaradi umetne inteligence in avtomatizacije povečala potreba po preusposabljanju; v zvezi s tem poudarja, da je vse bolj pomembno dostopno usposabljanje za vse delavce na njihovi sedanji ali alternativni poklicni poti;	11. poudarja, da se je zaradi umetne inteligence in avtomatizacije povečala potreba po preusposabljanju; v zvezi s tem poudarja, da je vse bolj pomembno dostopno usposabljanje za vse delavce na njihovi sedanji ali alternativni poklicni poti; ***poudarja, da bi morale sodobne politike poklicnega izobraževanja in usposabljanja dejavno spodbujati dekleta k poklicnim potem na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, saj se s povečanjem udeležbe žensk v teh sektorjih zmanjšuje pomanjkanje delovne sile, hkrati pa spodbuja enakost spolov in povečuje evropska konkurenčnost;***

Or. en

Predlog spremembe 10

Predlog resolucije
Odstavek 12 a (novo)

Predlog resolucije	*Predlog spremembe*
	12a. poudarja, da je treba povečati vodilno vlogo žensk pri upravljanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi omogočili zastopanost žensk v organih odločanja, pristojnih za politiko poklicnega izobraževanja; poudarja, da bi morale Komisija in države članice v ta namen spodbujati uravnoteženo zastopanost spolov v svetovalnih odborih za poklicno izobraževanje in usposabljanje, večje zaposlovanje učiteljic na tehničnih področjih ter posvetovanje z ženskimi organizacijami, sindikati, delodajalci in civilno družbo pri razvoju strategij poklicnega izobraževanja in usposabljanja;

Or. en

PRILOGA: IZJAVA O PRISPEVKIH

Pripravljavka mnenja kot izključno pristojna izjavlja, da v svoj osnutek mnenja ni vključila prispevkov zastopnikov interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost[1], ali zastopnikov javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi, ki bi jih bilo treba navesti v tej prilogi na podlagi člena 8 Priloge I Poslovnika.

[1] Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).